

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel XII. Van H. Cornelius Musius, ende van sijn begeerte totte
martyrie.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

ghegaen was / hebben met vele tranen ende rouw
 sulcke onverdiēde cruele doodt van dese goede man-
 nen beclaeght. Maer op datter niemandt vande
 bozghers op't Casteel comende en soude sien de li-
 chaemen al-soo leelijcken ghetracteert / hebben de
 soldaeten selue ter-stondt eenen put ghemaect in't
 Casteel ende de selue daer inne begrauen. Naer
 acht daghen is tot Lumme gecomē Marie Fran-
 sens een seer Godt-vzuchtighe weerdighe maeght/
 ende heeft ghehepscht ende vercreghen de lichaemen
 der Martelaeren. Als sy die dan uyt-ghegrauen
 ende af-ghewasschen hadde / hebben sy enen seer
 soeten reuck van hen ghegheuen / al-soo dat sy hen
 alle verwonderden die daer omtrent quamen / en sy
 heeft-se deur toe-doen van somnighe Catholycke
 mannen doen draghen inde kercke van het clooster/
 daer dese heplige persoonen Godt ghedient hadden/
 ende al-daer veur den hooghen outaer doen begra-
 uen. Sy waren beyde omtrent viertigh iaeren oudt.
 Oock heeft-men den verdiensten van dese Marte-
 laeren niet sonder redene toe-gheschreuen / dat de
 kercke daer sy inne begrauen ligghen langhen tijdt
 daer naer is vry ghebleuen vande ontwijnghe der
 ketteren.

CAPITTEL XII.

Van H. Cornelius Musius, ende van sijn begeer-
 te totte martyrie.

Ick laete staen te verhaelen vele andere barbari-
 sche en goddeloose stucken by Lumme en sijne
 dienaeren tot verscheydene plaetsen uyt-gherecht.
 Want ick vzeese dat ick te verve vā mijn veur-nemē
 soude af-wijcken. Een punct dunckt my dat niet
 onghelegghen / noch den goedt-willighen Leser ver-
 dzietes

d'rietelijck en sal wesen / ist dat ick 't verhaele / hoe dat
 hy als tot een toe-maete van sijne boofheden / den
 vermaerden man H. Cornelis Musius van Delft /
 in't Grieks ende Latijn wel gheleert / een Poete /
 een oudt man / biecht-vader van de Nonnekens van
 S. Agath te Delft / naer vele schamperheden ende
 pijnelijckheden heeft ter doot ghebraght. Hy was
 een Poete / niet die de oneerlijcke / wulpsche ende ver-
 sierde Musen eerde / ghelijck wy sommighe Chri-
 stene Poeten niet seer Christelijck sien doen / der
 welcker dwaese ende goddeloose ijdelhepdt hem al-
 tydt teghen-gestaen heeft: maer die hem vermaeck-
 te met heplighe ende eer-bare poeterije / als wesende
 een Thelogant / ende seer eer-baer Priester / soo dat
 tusschen sijn manieren ende Musen was een lustigh
 accord van Godt-vruchtighepdt ende heplighepdt.
 Ende op dat dese lof niemanden en schijne nieuw
 oft versch van my ghevonden te sijn / wil ick hier
 tusschen stellen sijn p'zinsinghe ghetrocken uyt eenen
 brief / in den welcken een geleerd ende Godt-vruch-
 tigh man hem toe-draeght de Parijsche editie van
 den boeck van den weerdighen Beda schrijvende
 opde parabolen en langhen van Salomon: Dat ick /
 seght hy / desen boeck op uwen naem laete uyt-gaen /
 hebben my bedwonghen v op-rechte en eerbare ma-
 nieren / ende v puerhepdt des leuens / de welke ghy
 uyt gheduerigh studeren / ende lesen vande heplighe
 Schrifture / ende uyt neerstighe ouer-denckinge
 van alle menschelijcke saecken by langhepdt van tij-
 den ghetrocken hebt / ende dat deur den heplighen
 Gheest / die 't in de sijne al vermaght ende werckt.
 Welcke studie is te verwonderen hoe veur-spoede-
 lijck dat ghy 't aen-ghestelt hebt / dat ghy 't selue gan-
 schelijck ende ghestadelijck aen-cleuende / de vrije
 consten niet achter en laet: de welke ghy op ghe-
 stolen

stolen tijde ende uren / met last van swaere becom-
 mernissen gheladen / al-soo wetet te oefenen / dat sy
 de heylighe studien niet alleen niet en beletten / maer
 oock de selue meer voortderren. Onder-tusschen met
 de selue bequamigheydt des verstands verkeert ghy
 met de liefelycke Musen ende versen / niet om de
 dieuerijen / oncuyscheden / ende oneerlycke liefden
 der goden ende godinnen te singhen / in welke oef-
 feninghe sommighe hun leuen verlijten / noch
 oock heylighe met onheylighe dinghen te mengen /
 d'welck nu een ghemeyn mis-bruyck is van alle de
 ghene die met heylighe carmina omme-gaen / maer
 heylighe by heylighe stellende / blijft v ooghen hou-
 dende op t' ghene dat heyligh is : waer van ghy ons
 nu een claer proef-stuck hebt ghegheuen. Hier deur
 ist gheschiedt dat ghy in aller-hande studien Chri-
 stum alleen zijt smaeckende / ende ontfanghende
 waerachtighe ende salighe vruchten. Het welck ick
 wensche dat Godt / die alleen den goeden wal-dom
 gheeft / wille in v noch beter doen vermeerderen en-
 de wassen. Dit schreue dese te Parijs indē iaere on-
 ses Heeren 1536. als Musius al-noch de helst van sij-
 nen ouderdom niet vol-braght en hadde. Op dat
 ghy moght verstaē dat de puerheydt en heyligheydt
 des leuens hem niet metten ouderdom aen-ghero-
 men en is / maer dat hy in sijn iongheydt met al-
 sulcke deughdē verciert was / de welke als het veur-
 spel souden wesen van de deur-luchtighe eere der
 martyrien. Hier toe was ghevoeght sijn vierighe
 begeerte totte martyrie / seer wel passende op sijn
 goedt veur-gaende leuen. Want wat hebben an-
 ders te bedieden die verkens / inde welke hy deur
 den Goddelijckē geest gedzeuen som-tijds wenscht /
 som-tijds bidt / dat hy sijn siele stellen moghte veur
 Christo ? Want in een Carmen sprekende Chri-
 stum

stum in sijn passie toe / heeft hy sijn ghebedt met sijn heplighe begeerte ghesloten in deser manieren :

Och oft ghy eens verleenen wout,
Dat ick in liefde branden moght :
Mijn leuen schonck ick gheeren stout
Want ick't v alles schuldigh ben.

Maer op een andere plaetse roept hy sijnen patroon
S. Cornelium aen / al-dus :

O heyligh Bisshop Christi soet,
Veur hem hebt ghy ghestort v bloedt;
Vercrijght my dese gratie
In dese corte statie :
Ghelijck ick nu voer' uwen naem,
V liefde en gheloof bequaem
Magh voeren; ende stoutelijck
De waerheydt veur-staen claerelijck.

Dese dinghen heeft die heplighe Poete als by waersegginghe ghesonghen eer dat de vervolginghe vande Geusen noch op-ghestaen was. Maer naer dat den allarm der persecutien nu op-getrommelt was / schene dat in hem meer ontsteken wierdt den dorst der martyrien. Doen heeft hy met sijn vzienden ende kennisse vele van het martyrie ghesproken. Doen heeft hy oock aen-dachtelijcker deur-lesen de boecken beschreuen vande vermaninghe totte martyrie. Ter welker tijdt hy oock de Martelaere van Gorrom die ten Ziel ghedoodt waren met een schoone ghetuyghenisse vereert heeft. Want als de tijdinghe tot hem ghecomen was / soo seer heeft hy hem mede verblijdt in hunne vromighepdt / ende soo oodtmoedighen ghevoelen van sp-seluen ghehadt / dat hy dickwils met vele tranen bekende / dat hy hun glozies geselschap ontweerdigh was / iae niet weerdigh dat hy hunne schoenen ontbinden soude. Maer dese oodt-moedighepdt heeft hem weerdigh ghemaeckt

maect totte martyrie. Oock moeste hy suchten als hy dachte op die Canonick die deur sijn slappigheydt hem seluen ghescheyden hadde van dat heyligh gheselschap der Martelaeren / want hy hem seer welkende. Daer-en-bouen vernam hy met groote neerstigheydt naer de naemen der Martelaeren / op dat hy iaerlijcks den dagh hunner passien (soo verre hy noch te lijue bleue) met sulcke eere soude vieren / gheslijck hy ghewoon was te doen op de ver-iaer-dagen van Joannes Goffensis ende Thomas Mozus (der welker schilderje naer d'leuen hy by hem hadde) ende van andere Martelaeren van onsen tijdt. Ter eeren van alle welke hy als een Godt-vruchtigh Poete sekere lof-sanghen ende pyl-segginghen op handen hadde te dichten. Dese dinghen heeft mijn eyghen broeder my soo mondelinghe als in schrifte ouer-ghelouert / t'selue verstaen hebbende upt het verclaeren van eenen treffelijcken Priester / die't met sijne ooghen ghelien hadde / want hy des veur-sepden Musius leste dienaer is gheweest.

CAPITTEL XIII.

Hoe Musius vluchtende verraden, ende van Lumme ghevanghen wierdt.

Der naer is in Hollandt gheromen de Prince van Orangien het ouer-hoofdt van der Geusen bedryf. De welke binnen Delft gecome zijnde / is van Musio naer het gewoonelijck ghebruyck ter herberghen ontfanghen / niet van vriendschappe wegghen / maer upt bedwangh / het welke rijcke gheestelijcke huysen (als was het clooster van sinte Agath) ghemeynelijcken onder-worpen zyn / van groote Princen te moeten logeren. Al-soo dan op den dagh sijner comste Musius met hem soude ten